

Motion till riksdagen

1986/87:K125

Martin Olsson m. fl. (c)

Ändringar i tryckfrihetsförordningen m. m.
(prop. 1986/87:151)

Våld föder våld. Människor som upprepade gånger konfronteras med extremvåld kommer att tolerera våldsinslag också i vardagen i större utsträckning.

Under senare år har videoteknikens utveckling medfört att skildringar av extremvåld och våldspornografi nått en ny publik, särskilt ungdomar och barn. Många vetenskapliga undersökningar visar att särskilt barn och ungdom påverkas negativt av dessa skildringar. Toleransen till våld som en metod att lösa konflikter ökar. Vi kan inte acceptera att samhället tillåter en sådan utveckling. Vi förordar därför att ett system med förhandsgranskning införs också gällande videogram avsedda för uthyrning och försäljning. En sådan förhandsgranskning skulle förhindra att filmer präglade av svårartat våld, sexuellt förtryck, människoförakt, djurplågeri m. m. kommer ut på marknaden.

I motionerna 1986/87:K409 av Birgitta Hambraeus och Karl Boo, 1986/87:K421 av Gunilla André m. fl. och 1986/87:K425 av Martin Olsson m. fl. har vi utförligt motiverat de skäl som talar för ett sådant system. Vi hänvisar nu till dessa motioner och de motiveringar som där anförts.

Den nu framlagda propositionen 1986/87:151 bygger på yttrandefrihetsutredningens YFU:s betänkande (SOU 1983:70) Värna yttrandefriheten. Denna utredning föreslog ej införande av förhandsgranskning av videogram. Däremot framförde åtskilliga remissinstanser detta krav i sina yttranden över betänkandet. I propositionen (s. 88) anges att "de remissinstanser som företräder barn och ungdom, de flesta kvinnoorganisationerna liksom de kyrkliga organisationerna anser att förhandsgranskningen skall finnas kvar och utsträckas till att också omfatta uthyrning och försäljning".

I remissammanställningen (Ds Ju 1985:4) uppges (s. 218) dessutom att kravet på förhandsgranskning av filmer och videogram "framförs också i de skrivelser och andra opinionsyttringar i form av namninsamlingar, uppvaktningar m. m. framför allt från lärare, lokala föreningar inom Hem och Skola, sociala institutioner, ungdomsledare m. m. som kommit in dels till YFA, dels till departementet i samband med remissbehandlingen av YFA:s betänkande".

I propositionen avstår regeringen från att nu ta principiell ställning till frågan om förhandsgranskning av videogram. De skäl som anges för denna avvaktande hållning anges vara den nu pågående kartläggningen av frågan inom den s. k. våldsskildringsutredningen.

Vi anser att regeringen medvetet, och i strid mot en kraftig folkopinion,

förhalat frågan. Regeringen har valt att ta större hänsyn till företrädare för videobranschen och filmindustrin än till företrädare för de grupper som arbetar med barn och ungdom. En sådan prioritering är olycklig.

Mer än tre år har gått sedan yttrandefrihetsutredningen framlade sitt betänkande. Under denna tid borde regeringen ha hunnit att utarbeta och framlägga förslag i den nu avlämnade propositionen. Vi vill erinra om att tveksamheten till förhandsgranskning inte är lika stor i alla länder. I exempelvis Finland framlade regeringen under fjolåret ett sådant lagförslag.

Yttrandefrihet och tryckfrihet får inte tillåtas innebära möjligheter till diskriminering av grupper i samhället. Vi hävdar att extrema våldsskildringar och våldspornografi är en form av diskriminering som bestämt måste avvisas.

Eftersom regeringen inte framlagt någon förslag är nu situationen sådan att riksdagen måste ta initiativet i denna fråga och hos regeringen begära förslag till en lagstiftning om förhandsgranskning av videogram.

Detta förslag måste framläggas i sådan tid att beslut om vilande grundlagsändring kan fattas under 1987/88 års riksmöte.

Hemställan

Med hänvisning till vad som anförts hemställs

att riksdagen beslutar att hos regeringen begära förslag till lagstiftning om förhandsgranskning av videogram.

Stockholm den 27 maj 1987

Martin Olsson (c)

Gunilla André (c)

Karl Boo (c)

Stina Gustavsson (c)

Agne Hansson (c)

Ingbritt Irhammar (c)

Kersti Johansson (c)

Stig Josefson (c)

Görel Thurdin (c)

Rosa Östh (c)

Marianne Andersson (c)

Birgitta Hambraeus (c)

Gunhild Bolander (c)

Kerstin Göthberg (c)

Jan Hyttring (c)

Karin Israelsson (c)

Larz Johansson (c)

Marianne Karlsson (c)

Anna Wohlin-Andersson (c)

Stina Eliasson (c)

Mot. 1986/87
K125